

השוק בכפר הפוגים

השוק בכפר הפוגים

משך השיעור: 45 דק'

מטרת השיעור: התלמידים יסבירו מהו תקציב, כיצד לבצע צרכנות נבונה ואת החשיבות בחסכון בהוצאות

בכפר הפוגים השקט גרה משפחת חסכוני.
בבית משפחת חסכוני גרים אבא-פלצת, אמא-פלצת ושלושת ילדיהם.

בכל יום שישי מתכנסת המשפחה סביב השולחן כדי לאכול ארוחת ערב יחד.
זוהי ארוחת מלכים וכולם עוזרים בהכנות.

(5 דק'): **הקריאי** לתלמידים את הסיפור

רק חסכונית הקטנה, אוכלת הכל ולא עושה בעיות
ולכן היא זוכה להצטרף לאמא ביום שישי בבוקר לקניות.
ובבלגן של השוק, מאות הדוכנים ואינספור אנשים.
חסכונית הקטנה שואלת את אימה:

"אמא, איך את יודעת באיזה דוכן לקנות?
איך את יודעת כמה לקנות?
ואיך אחרי שכבר ידינו מלאות, עוד נותר
לנו כסף לקנות סוכריות?"

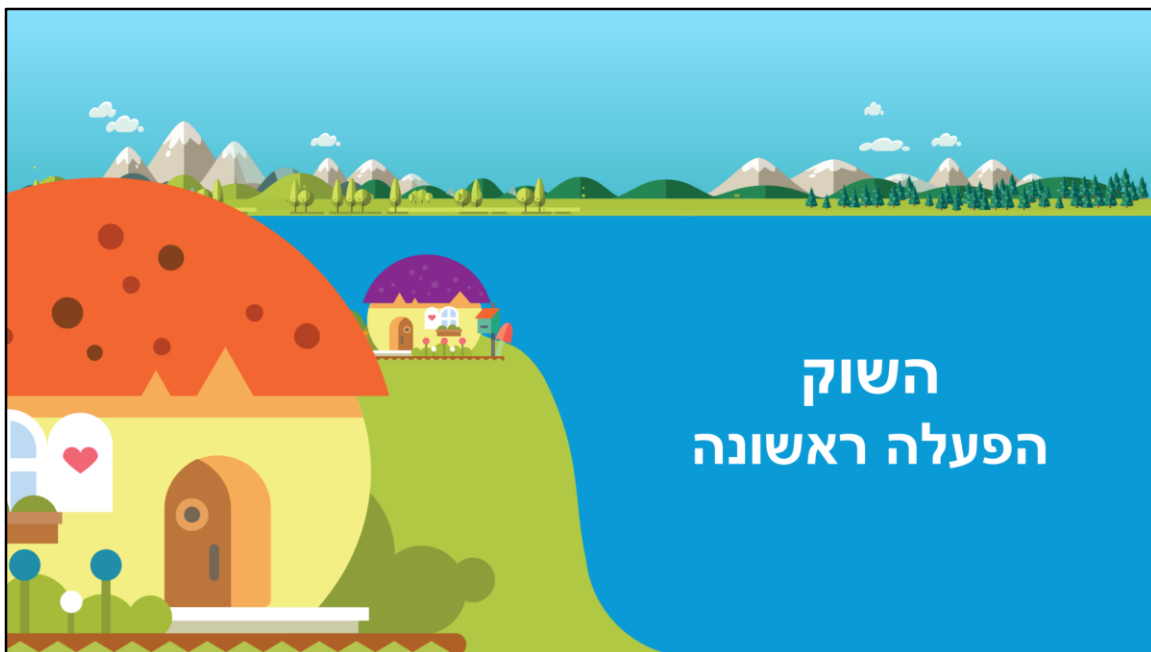

צחקה אמא למשמע שאלותיה הרבות של חסכונית והשיבה:

"חסכונית מתוקה שלי, אני קונה בשוק כבר שנים רבות...
את הדוכנים ואת מחירי המוצרים אני מכירה בעל פה, וכך
יודעת כיצד לתכנן ולחלק את כספי המשפחה.
אם קונים בצורה נבונה, נותר גם קצת כסף למותרות."

(5 דק'): **הקריאי** לתלמידים את הסיפור

(8 דק')

הנחיות למורה:

הפעלת שוק- חלק א'

מטרת ההפעלה: הילדים יבינו את הצורך בתקציב נכון.

ציוד נדרש: כרטיסיות אוכל בצבעים אדום, ירוק וכתום

מהלך ההפעלה:

ההפעלה תחולק ל-2 חלקים (חלק שני בהמשך)

שולחנות הכיתה מסודרים בצורת ח'. כל שולחן מייצג דוכן אחר בשוק. על כל שולחן כתוב שם הדוכן.

שמות הדוכנים: מעדנייה, גבינות, משקאות, לחמים, מוצרי ניקיון לבית, ממתקים, משחקים.

על כל דוכן (שולחן) יהיו מונחות כרטיסיות מוצרים עם מחיריהם (רעיונות למוצרים ניתן למצוא בנספח א').

כל מוצר יוגדר באיכות שונה ובמחיר שונה:

1. כרטיסייה אדומה - מוצר איכותי ויקר
2. כרטיסייה ירוקה - מוצר בעל איכות בינונית, מחיר ממוצע
3. כרטיסייה כתומה - מוצר בעל איכות נמוכה, מחיר זול.

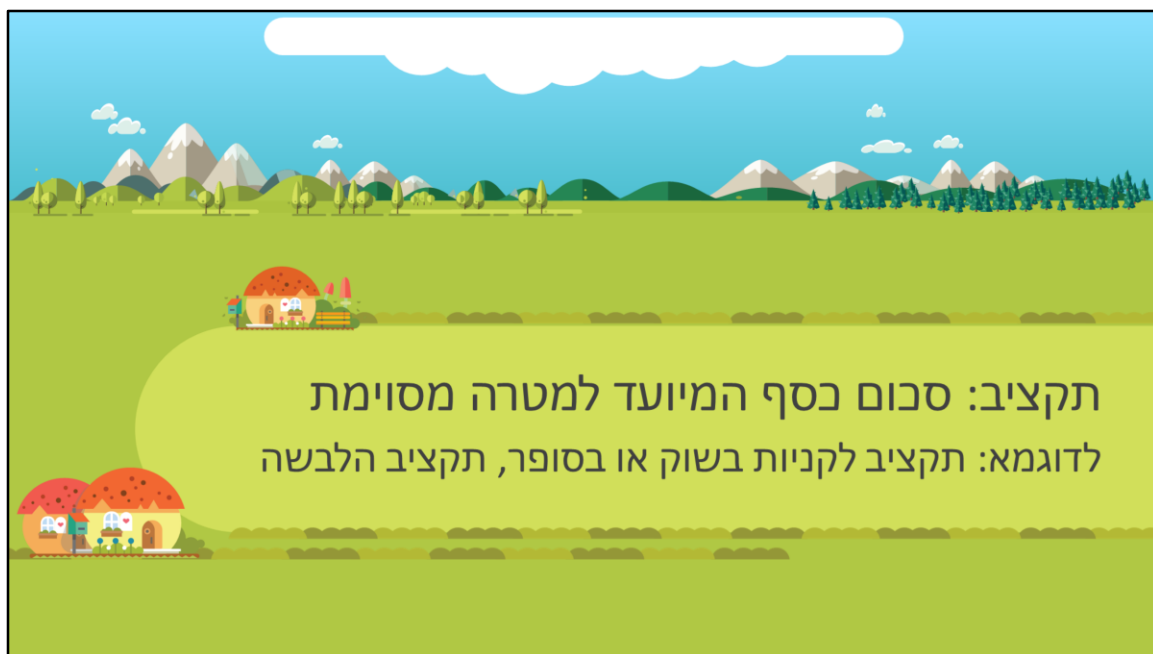
על התלמידים להסתובב בשוק (בכיתה) **בלי תקציב מוגדר** ולעשות "קניות" למשפחה.
הדגיש לתלמידים כי:

- אין להם הגבלה של כסף
- מותר להם לערוך "קניות" רק בחמישה דוכנים ובכל דוכן לבחור רק שני מוצרים.

הערה למורה: לשים לב לשים מחירים שגם אם הם לא מציאותיים, לתלמידים יהיה יותר קל לחשב אותם בחלק השני של הפעילות. עדיף לתת מחירים עגולים.

בתום 5 דק' יציגו התלמידים את המוצרים הם בחרו. יש להניח שהם יבחרו במוצרים היקרים והטובים ביותר מאחר ואין להם הגבלה.

שאלי: מדוע בחרתם דווקא במוצרים האלה? (חלק יענו "כי הם הכי טובים" וחלק יבחרו מראש לחסוך בכסף ולקנות מוצרים פחות יקרים)

הנחיות למורה:

(5 דק')

הציגי את משמעות המילה תקציב- סכום כסף המוגדר למטרה מסוימת.

הסבירי: הקניות לבית כוללות קניה של מוצרים מסוגים שונים כמו: מזון, מוצרי ניקיון, היגיינה ועוד.

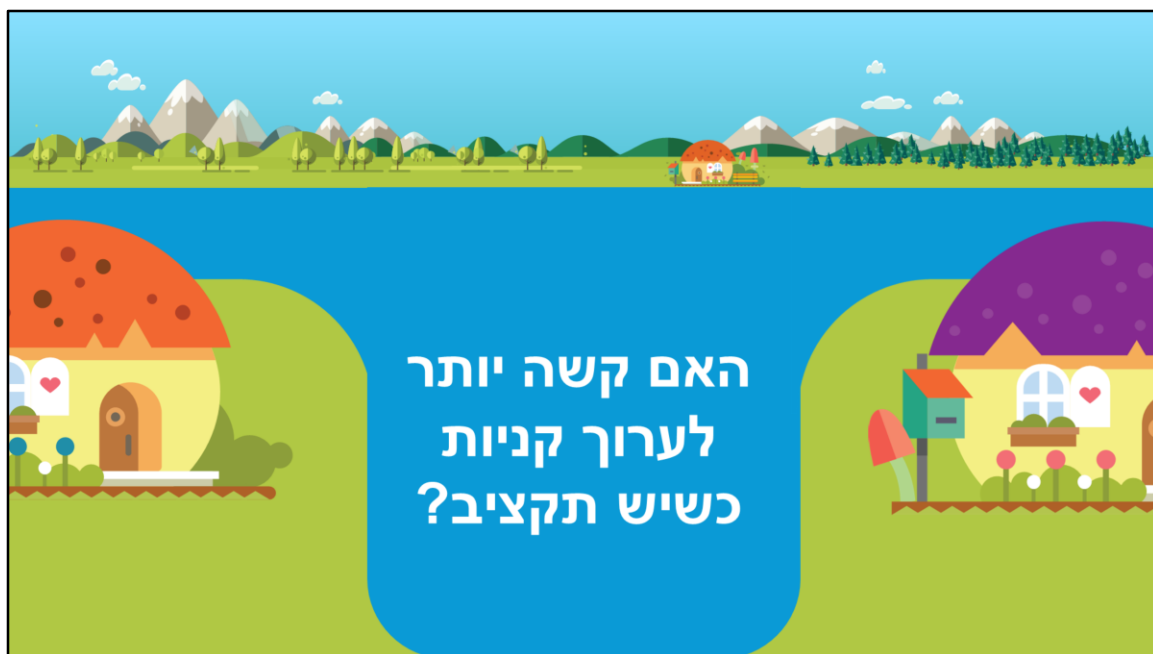
בדרך כלל יש מבחר מאוד גדול של מוצרים מסוגים שונים ומחירים שונים, דבר שעלול להוביל לתשלום מאוד גבוה אם לא מנהלים נכון את התקציב.

על מנת לנהל את הקניות נכון, יש לדעת מראש מהו התקציב המיועד לקניות ולא לחרוג ממנו.

הנחיות למורה:
(8 דק') הפעלת שוק - חלק ב'

מהלך ההפעלה:
בחלקה השני של ההפעלה יהיו מוגבלים התלמידים לתקציב של 150 ₪.
בשלב ראשון יצטרכו לחשב ולהבין אם המוצרים שקנו בשלב א' עומדים במסגרת התקציב.
אם לא, יאלצו התלמידים להחליף / לוותר על מוצרים.

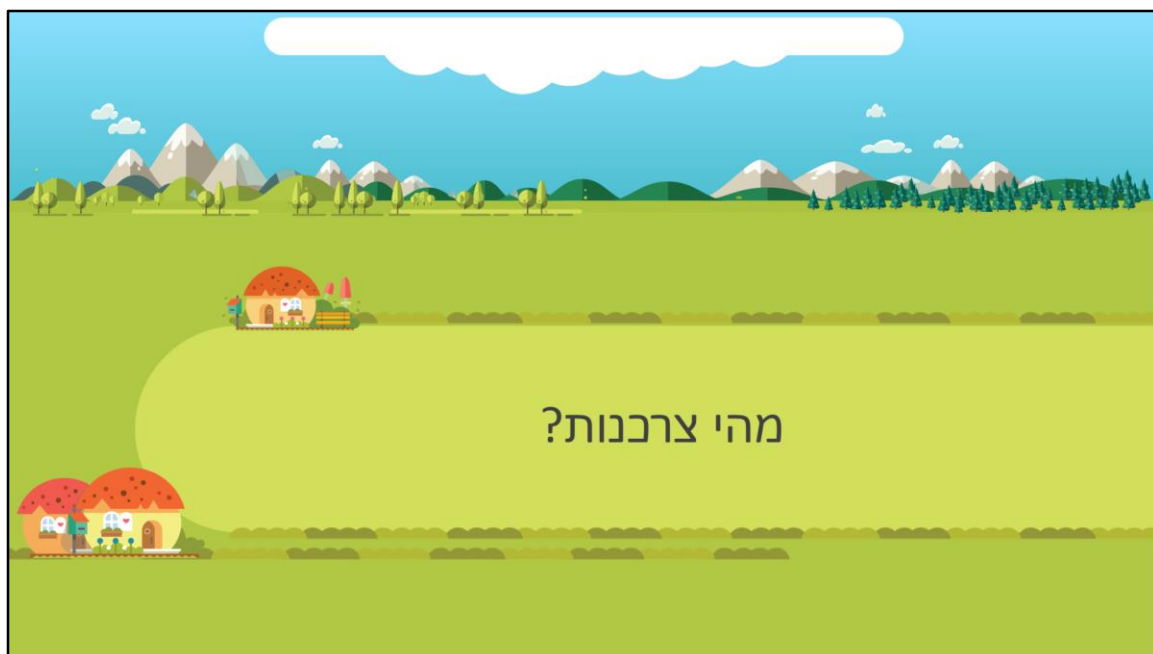
הנחיות למורה:

(10 דק') דיון:

התלמידים יציגו את המוצרים בהם הם בחרו.

ערכי דיון במליאה בעקבות הפעילות והציגי את השאלות הבאות:

- במה שונה הקנייה הראשונה שביצעתם לעומת הפעם השנייה?
- האם היה קשה לעמוד בתקציב שניתן לכם?
- מדוע בחרתם דווקא במוצרים האלה?
- האם נאלצתם לוותר על חלק מהמוצרים שבחרתם? אילו מוצרים?
- האם ישנם מוצרים שהעדפתם להשקיע בהם יותר כסף בשביל שיהיו איכותיים, לעומת מוצרים אחרים? מדוע?

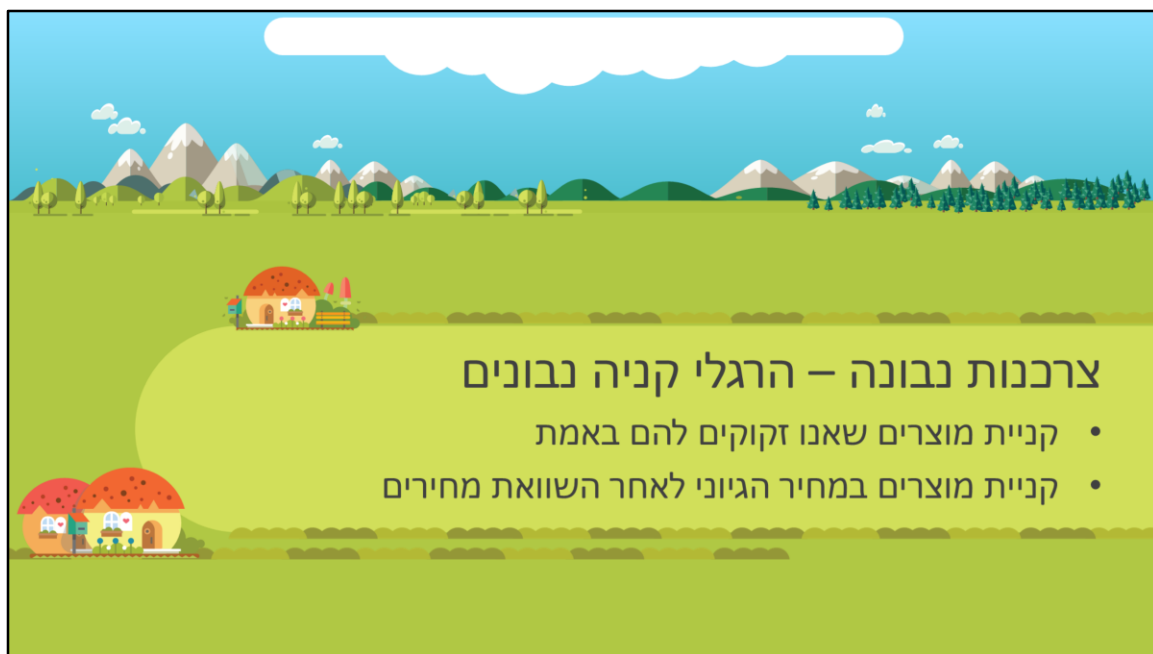

(5 דק')

הנחיות למורה:

שאלי את התלמידים:

- האם אתם מכירים את המילה צרכנות?
 - אילו מילים דומות למילה צרכנות? (תשובות אפשריות: צריך, לצרוך..)
- הסבירי:** צרכנות הינה הרגלי קניה.

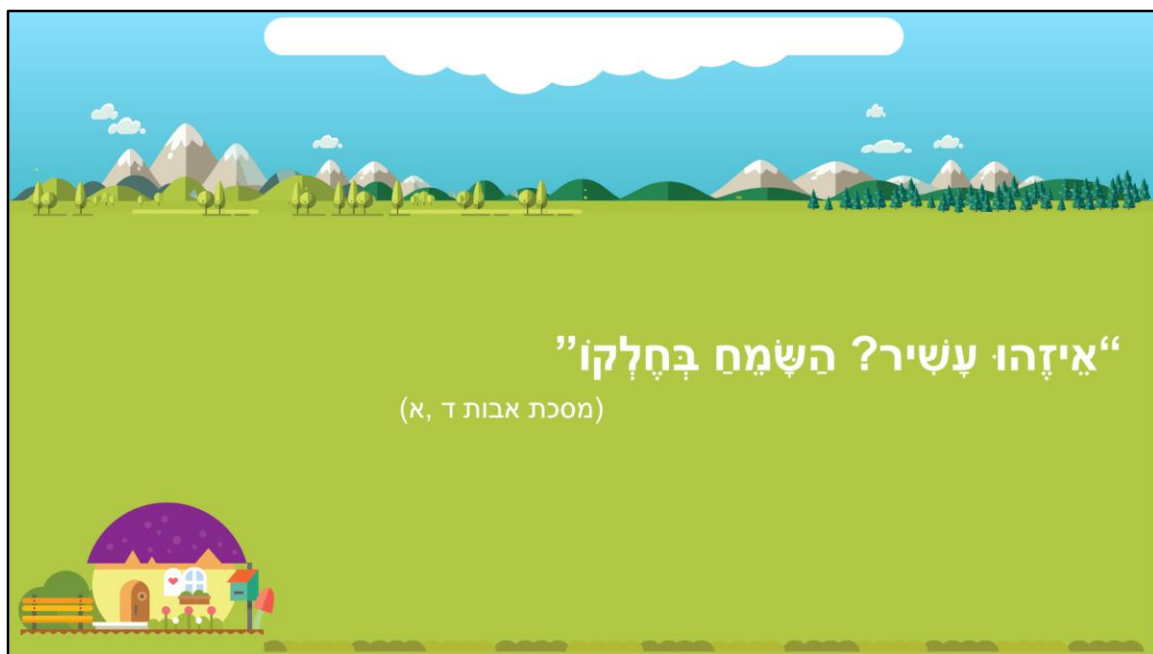

הנחיות למורה:

הציגי את ההגדרה של המושג צרכנות נבונה.

הסבירי: לפני שקונים מוצר צריך לעצור ולחשוב – האם אנחנו באמת זקוקים לו? האם אפשר לקנות אותו במקום אחר במחיר זול יותר?

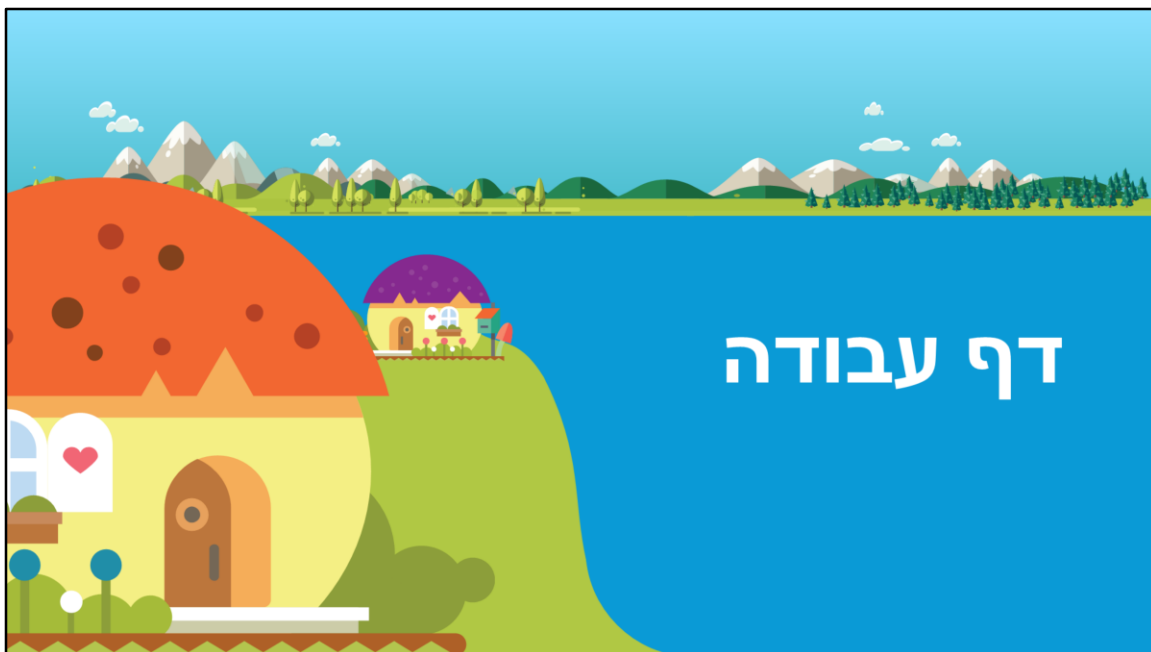
כפי שראיתם, עמידה בתקציב היא עניין לא פשוט. גם ההורים שלכם, נאלצים יום יום לוותר על דברים שנחשבים ל"מותרות" על מנת לספק לכם את הדברים שאתם דרושים להם באמת. לפעמים אנחנו רוצים דברים יקרים אבל אין לנו את כל הכסף הדרוש. במצב כזה צריך להמתין זמן מסוים ולחסוך פרוטה לפרוטה עד שנגיע לסכום המתאים. לפעמים שווה להתאפק ולא לקנות ממתקים (שנגמרים מהר) כדי שנוכל לקנות משחק 'שווה' שנשתמש בו שוב ושוב.

(3 דק')

הציגי את המשפט: "איזהו עשיר? השמח בחלקו" (מסכת אבות ד, א)
שאלי: מה משמעות המשפט לדעתכם?

הסבירי: הפתגם מחנך את האדם לשימוש בזהירות. לראות את חצי הכוס המלאה. עשיר הוא לאו דווקא אדם בעל הרבה כסף, אלא אדם השמח בחלקו. המציאות מלמדת כי אדם שאינו מאושר לא יעילו לו עוד ועוד כסף ומוצרים חדשים, הם ממלאים חלל רגעי.

(7 דק'): דף עבודה
חלקי את דפי העבודה.
[במידה ולא נותר זמן ניתן לעשות את הדף יחד במליאה]

אמא וחסכונית הקטנטנית חזרו הביתה כשידיהן מלאות בכל טוב.
חסכון-בכור, שגדול מחסכונית הקטנה בשלוש שנים בדיוק שאל את אמא: "אמא, איך את יודעת באיזה דוכן לקנות? ואיך את יודעת כמה לקנות?"
הסתכלו אמא וחסכונית אחת על השנייה וחייכו. קרצה חסכונית לאימה וענתה:

"אחי הגדול והיקר, אמא קונה בשוק כבר שנים
רבות... את הדוכנים ואת מחירי המוצרים היא מכירה בעל
פה, וכך יודעת כיצד לתכנן ולחלק את כספי המשפחה.
אם קונים בצורה נבונה, נותר גם קצת כסף למותרות."

הקריאי את סוף הסיפור.

סכמי את פעילות:

בשיעור זה למדנו על המשמעות של שימוש בתקציב, שעוזר לנו להישאר בגבול שהצבנו לעצמנו ולא לחרוג ממנו.
למדנו מהי צרכנות ומהי צרכנות נבונה: צרכנות מושכלת וחסכונית.

הערה למורה: שיעור נוסף בשם "שימוש נכון בכסף שלי" מאפשר להעמיק ולהתנסות בנושאים של קנייה בהתאם לצורך, השוואת מחירים ועוד.